

Björke förr i ti'n

Text: Ove Israelsson, Björke byamän

Januari 2007 samlades Björke byamän och talade en hel del om hur det varit i Björke förr, egna minnen och sånt man hört berättats. Man konstaterade också att allt sånt borde på något sätt dokumenteras. Sagt och gjort. Byamännen startade en "studiecirkel", där alla som var intresserade av Björkes historia var välkomna och undertecknad utsågs till sammankallande och Ulla-Britt Lindgren till att föra anteckningar. Vid nästa träff hade antalet intresserade ökat till det dubbla och sedan har Bikupan i Missionshuset varit vår träffpunkt, eftersom intresset var större än vi kunnat drömma om.

Vad har vi gjort? Ja, under vinterhalvåret har vi talat mycket om Björke utifrån gamla kartor som vi hämtat på Lantmäteriet och det var förbluffande att se att de namn vi använder idag på åkrar och andra ställen här användes redan i början på 1700-talet och säkert längre tillbaks också t.ex. Lustigs, Nymn, Härligheten, Nyrönningen osv. Vi har också tittat på gamla kort, läst en fantastisk dagbok skriven av Isac Lindbiom född 1851 och vi har även gått igenom vilka de ursprungliga 9 hemmanen i byn var och var de låg. Sedan har alla bidragit med minnen och anekdoter.

Så fort vädret tillåtit har vi börjat med byvandringar, för att titta på det som vi pratat om. Vi har inte bara vandrat, utan också tagit oss fram med cykel och bil. Vi har varit i Östra Björke och lokaliserat de 9 hemmanen, besökt resterna av gamla sågen vid åns utlopp, sett Domarstenarna, varit på Ickorrbacken, gjort en cykelvandring till Utnora, besökt platsen där man hittade Björkebåten och även tittat på en plats där den andra båten ligger, den som man aldrig tog upp osv.

Tack vare att Ulla-Britt varit flitig och skrivit finns allt som sagts och gjorts under 2007 dokumenterat i ett häfte. Och under 2008 har hon också antecknat, så det kan nog bli ett häfte till.

Våren 2007 gjorde vi en vandring till en fäbod som vi kallar "Västerviksvallen", eftersom den ligger vid Västervik vid Dammen. Enligt gamla kartor skall det finnas en gammal fäbod där och vi hittade mycket riktigt rester av en husgrund. Alla stugorna revs vid laga skiftet 1868. Det hade ursprungligen funnits 8 stugor. Det är en väldigt vacker plats och man riktigt känner hur det måste ha varit där när man levde fliboliv! Så Kristi himmelfärdsdag våren 2008 gjorde vi den vandringen igen och det känns som det skulle kunna bli en tradition!

Det roliga är att det finns alltid nya saker att upptäcka! I vår gamla bygd finns det åtskilliga spår efter livet som det levdes förr och när man hittar något känner man verkligen historiens vingslag, så vi kommer nog att fortsätta så länge det finns intresse. Till våren planerar vi en "cykelvandring" till Utnora med stopp vid de gamla minnesmärkena efter vägen och sedan fika först! Det har vi alltid med oss! Alla är varmt välkomna att vara med!

[Hillebygden, Nr. 2, 2008]